

XIV Konferencja z cyklu „Łowieckie Spotkania”

Szop pracza – niechciany obcy. Problem, który narasta szybciej niż nasze działania

19 czerwca 2026 roku w Zielonej Górze odbyła się XIV konferencja z cyklu „Łowieckie Spotkania”, poświęcona jednemu z najpoważniejszych współczesnych wyzwań związanych z ochroną rodzimej przyrody – ekspansji szopa pracza (*Procyon lotor*). Wydarzenie zgromadziło przedstawicieli świata nauki, administracji państwowej i samorządowej, leśników, służb weterynaryjnych, myśliwych, organizacji przyrodniczych, mediów oraz licznych uczestników śledzących obrady za pośrednictwem internetu.

Konferencję prowadził prof. dr hab. Dariusz J. Gwiazdowicz, a bogaty program referatów ukazał problem obecności szopa pracza w Polsce w wymiarze przyrodniczym, weterynaryjnym, gospodarczym i społecznym. Wnioski płynące z kolejnych wystąpień oraz końcowej dyskusji były jednoznaczne – skala zjawiska stale rośnie, natomiast rzeczywiste działania ograniczające liczebność tego gatunku nadal pozostają niewystarczające.

Bajkowy wizerunek, rzeczywiste zagrożenie

Prof. UAM dr hab. Aleksandra Matulewska oraz dr Artur Urbaniak zwrócili uwagę na ogromną rozbieżność pomiędzy społecznym postrzeganiem szopa pracza, utrwalonym przez kulturę masową, a rzeczywistymi konsekwencjami jego obecności w środowisku. Sympatyczny wizerunek zwierzęcia skutecznie utrudnia prowadzenie racjonalnej debaty na temat konieczności ograniczania populacji gatunku inwazyjnego.

Coraz większy wpływ na rodzime gatunki

Prof. dr hab. Leszek Jerzak przedstawił wpływ szopa pracza na populacje wybranych gatunków ptaków. Dane terenowe i obserwacje wskazują, że drapieżnik ten stanowi istotne zagrożenie dla wielu gatunków lęgowych, a jego rosnąca liczebność finalnie będzie prowadziła do lokalnych spadków liczebności populacji.

Co naprawdę zjada szop pracza?

Dr hab. Marek Panek zaprezentował wstępne wyniki badań nad zimowym pokarmem szopa pracza w zachodniej Polsce. Uzyskane dane potwierdzają niezwykle oportunistyczny charakter tego gatunku oraz jego zdolność do wykorzystywania bardzo różnorodnych zasobów pokarmowych, co czyni go wyjątkowo skutecznym kolonizatorem nowych terenów.

Pasożyty i zagrożenia zdrowotne

Prof. dr hab. Joanna N. Izdebska, prof. UG dr hab. Leszek Rolbiecki oraz współpracownicy przedstawili wyniki badań nad stawonogami pasożytniczymi szopa pracza. Uzupełnieniem tego zagadnienia był referat dr Sylwii Andrzejczak-Grządka i Michaliny Gniewosz, poświęcony roli szopa pracza jako rezerwuaru i wektora chorób bakteryjnych oraz pasożytniczych. Problematyka zoonoz została rozwinięta przez dr Natalię Osten-Sacken, która wskazała, że inwazji biologicznej towarzyszy również realne ryzyko epizootyczne i epidemiologiczne.

Potrzeba regionalnych strategii

Michał Bieliewicz zaprezentował założenia opracowania regionalnej strategii ograniczania liczebności szopa pracza i norki amerykańskiej na obszarach chronionych województwa lubuskiego. Wskazano, że jedynie długofalowe działania koordynowane pomiędzy administracją, nauką i praktyką mogą przynieść wymierne efekty.

Redukcja populacji i propozycje systemowych rozwiązań

Jacek Banaszek przedstawił doświadczenia związane z redukcją populacji szopa pracza prowadzoną przez Polski Związek Łowiecki w okręgu zielonogórskim. Natomiast dr Szymon Hatłas i prof. dr hab. Dariusz J. Gwiazdowicz zaprezentowali propozycje zasad zarządzania populacją szopa pracza w Polsce.

Burzliwa, ale potrzebna dyskusja

Szczególnie ważnym elementem konferencji był panel dyskusyjny. Wielokrotnie podkreślano, że problem szopa pracza narasta szybciej, niż rozwijają się narzędzia pozwalające skutecznie przeciwdziałać jego ekspansji. Wśród uczestników wybrzmiewało przekonanie, że bez spójnych rozwiązań prawnych, stabilnego finansowania oraz realnej współpracy administracji, nauki i praktyków dalszy wzrost liczebności gatunku jest nieunikniony.

Choć dyskusja momentami była bardzo żywa, właśnie takie rozmowy są potrzebne. Pokazały one, że mimo różnic w podejściu wszystkim przyświeca wspólny cel – skuteczna ochrona rodzimej przyrody.

Podziękowania

Słowa podziękowania kierujemy do członków Senackiej Komisji Klimatu i Środowiska, przedstawicieli samorządów wszystkich szczebli – od wojewódzkiego po gminny, służb leśnych, wojewódzkich i powiatowych służb weterynaryjnych, strażaków, myśliwych, naukowców oraz wszystkich uczestników obecnych zarówno w sali konferencyjnej, jak i śledzących wydarzenie za pośrednictwem transmisji internetowej.

Dziękujemy przedstawicielom mediów za obecność podczas konferencji prasowej i popularnonaukowej. To właśnie dzięki Państwa pracy echa wydarzenia nie milkną – kolejne publikacje, relacje, rolki, szorty i posty pozwalają dotrzeć z wiedzą do coraz szerszego grona odbiorców. Na dzień dzisiejszy tj. 02.07.2026 r. informacje dot. konferencji dotarły do ponad 300 tysięcy odbiorców.

Wyrazy szczególnego uznania kierujemy do prof. dr. hab. Dariusza J. Gwiazdowicza za przygotowanie kolejnej cennej publikacji zawierającej wszystkie referaty konferencyjne i stanowiącej trwały zapis zgromadzonej wiedzy oraz prelegentów poszczególnych tematów referatów, którzy w świetny sposób zaprezentowali swoje prezentacje oraz dostarczyli materiał do publikacji..

Serdecznie dziękujemy również trębaczom Technikum Leśnego w Staroście, którzy swoją grą na rogach myśliwskich nadali wydarzeniu wyjątkowy charakter i podkreślili jego uroczystą oprawę.

Dziękujemy patronom honorowym oraz patronom medialnym. Dzięki Państwa wsparciu i zaangażowaniu idea „Łowieckich Spotkań” dociera do coraz szerszego grona odbiorców, a problem szopa pracza – gatunku obcego i inwazyjnego – staje się przedmiotem coraz szerszej debaty publicznej.

Organizatorzy:

Zarząd Okręgowy PZŁ w Zielonej Górze,

Eko-Natura z Lasów i Pól na Stół

Kostrzyńsko Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna.

